

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Odgovori na pripombe zainteresirane javnosti na predlog programa dela in finančnega načrta agencije ter predloge tarif za leto 2020

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) je na podlagi 6. in 189.a člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/2012, 110/2013, 40/2014-ZIN-B, 54/2014 - Odl.US, 81/2015 in 40/2017; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1) pripravila predlog programa dela in finančnega načrta (PDFN) ter predloge tarif za leto 2020.

Predlog programa dela in finančnega načrta ter predloge tarif za leto 2020 je objavila na svojih spletnih straneh dne 31. 7. 2019 ter obenem pozvala zainteresirano javnost, naj nanje poda svoje pripombe oziroma morebitne predloge in mnenja najkasneje do 31. 8. 2019. Pripombe in mnenja so do navedenega roka posredovali:

- Združenje za informatiko in telekomunikacije pri GZS (SOEK)
- Akton d. o. o.
- Telekom Slovenije, d.d.
- T-2 d.o.o.
- Pošta Slovenije d. o. o.
- Slovenske železnice d.o.o.

Skladno z 204. členom ZEKom-1 agencija v nadaljevanju odgovarja na prejeta mnenja in pripombe ter navaja način, kako so bila upoštevana oziroma razloge, zaradi katerih niso bila upoštevana. Pri tem podaja odgovore na pripombe glede na vsebino, na katero se te nanašajo.

Agencija uvodoma pojasnjuje, da pri pripravi letnega programa dela in finančnega načrta (PDFN) primarno izhaja iz zakonsko določenih nalog ter pristojnosti in skladno s tem tudi načrtuje posamezne aktivnosti (naloge) in z njimi povezana potrebna finančna sredstva. Financiranje teh nalog je urejeno tako, da posamezne vrste plačil krijejo zgolj stroške izvedbe nalog posameznega področja dela, skupne stroške pa se razdeli po ključu. Agencija poudarja, da je pri določanju višine in izplačevanju plač zaposlenih zavezana upoštevati relevantno zakonodajo in usmeritve Vlade RS in na tem področju nima prostih rok. Izhodišče planiranja se tako bistveno razlikuje od pristopov in ciljev, ki se jih poslužuje in se jim sledi v gospodarskih družbah. Agencija ob tem dodaja, da se pogosto dogaja, da se sprememba relevantne zakonodaje odraža v nalaganju novih nalog in pristojnosti agenciji, kar rezultira tudi v povečanem zaposlovanju. Če zavezanci za plačila agenciji oziroma resorni organi želijo ustaviti že odobrene zaposlitve in posledično znižati stroške plač, potem je nujno treba razmisliti tudi o prenosu ali ukinitvi določenih nalog in pristojnosti agencije, saj jih ta ob nižjem številu zaposlenih ne bo mogla v zahtevanem obsegu izvajati. Slednje bi pomenilo nedovoljeno omejevanje delovanja agencije kot neodvisnega regulatornega organa preko omejevanja njenega poslovanja, kar izrecno prepovedujejo evropske direktive. Tako že Direktiva EU 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. december 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah v drugem odstavku 6. člena določa, da morajo države članice zagotoviti, da nacionalni regulativni organi izvajajo svoje

pristojnosti neodvisno, pregledno in pravočasno, pri čemer jim morajo zagotoviti ustrezne tehnične, finančne in človeške vire za opravljanje dodeljenih nalog. Tovrstno zavezo države je narekovala že Direktive 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2009/140/ES, ki je v slovensko zakonodajo prenesena z veljavnim ZEKom-1.

Agencija je v evropskem prostoru med manjšimi regulatorji po številu zaposlenih, sočasno pa je ena redkih s pristojnostmi za regulacijo področij: elektronske komunikacije, radiokomunikacije, pošta, elektronski mediji in železnice. Iz primerjave agencije z drugimi primerljivimi regulatornimi organi v EU je razvidno, da imajo v evropskih regulatornih organih v povprečju zaposlenih 390 ljudi. Pristojnosti na največ področjih imata slovenski in finski regulator za elektronske komunikacije, ki pokrivata iste sektorje, po številu sektorjev za katere je pristojen, pa je primerljiv še nemški regulator. Izpostaviti je treba, da je slovenski regulator s trenutno 100 zaposlenimi (101 v letu 2020) po številu zaposlenih četrti najmanjši od vseh, čeprav pokriva največ področij in ima tudi največ pristojnosti. Manjši so samo še regulatorji Cipra, Malte in Estonije, ki vsi pokrivajo manjše število področij in imajo manj pristojnosti. Navedeno dokazuje že obstoječo kadrovsko podhranjenost agencije zaradi katere mora agencija že ob trenutnem številu zaposlenih optimizirati delo, da lahko uspešno opravlja vse z zakonom naložene ji naloge. Kljub temu pa bo agencija PDFN 2020 dopolnila in se v njem zavezala, da bo v letu 2020 pristopila k analizi dodatnih možnosti optimizacije poslovanja.

Agencija je svoje poslovanje močno optimizirala že v letu 2017 in si od takrat prizadeva za čim bolj natančno načrtovanje predvidenih stroškov, pri čemer pa se ti povečujejo v največjem delu zaradi razlogov, na katere agencija sama nima vpliva (npr. pridobivanje dodatnih pristojnosti, dvig plač javnih uslužbencev, obseg aktivnosti in število delovnih skupin znotraj združenj regulatorjev) ter zadev, ki jih je treba nujno urediti in so kot take neizogibne.

Nadalje agencija ugotavlja, da je na številne pripombe predvsem operaterjev že odgovorila v javnem posvetovanju lanskega PDFN in rebalansa PDFN 2019, zato v nadaljevanju ponavlja številna pojasnila in odgovore.

Agencija ponovno pojasnjuje, da se je odzvala na predlog Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij pri GZS (SOEK), ki ga je prejela v času javnega posvetovanja, da naj konec avgusta 2019 izvede javno predstavitev predloga PDFN in tarif za leto 2020. Agencija je napovedala javni posvet za petek 23. 8. 2019 (t.j. v tednu, ki ga je predlagal tudi SOEK) in nanj pozvala vso zainteresirano javnost. Za pripravo posveta so bili angažirani vsi sektorji, saj je agencija želela predstaviti celoten predlog PDFN in tarif za leto 2020 (za vsa področja delovanja). Vendar pa je do 23. 8. 2019 prejela samo prijave treh (3) oseb, še ena (četrt) oseba pa se je prijavila v petek, 23. 8. 2019, potem ko je agencija zaradi premajhnega števila prijavljenih dogodek že odpovedala. V zvezi s pobudo SOEK agencija dodatno pojasnjuje, da zaradi zakonskih rokov ne more podaljšati javnega posvetovanja PDFN 2020 do 15. 9. 2019 oz. 30. 9. 2019. ZEKom-1 namreč agenciji nalaga, da vsako leto najkasneje 31. 7. predloži predlog PDFN v javno posvetovanje, ki mora trajati najmanj en mesec, najpozneje do 30. 9. pa mora direktor predložiti Svetu agencije v sprejem predlog PDFN za prihodnje koledarsko leto. Poleg tega je obdobje za javno posvetovanje PDFN določeno v ZEKom-1 in je torej že vnaprej znano

in posledično z vidika organizacije dela operaterjev tudi predvidljivo. Agencija je tudi že pojasnila, da je zaradi omenjenih zakonsko določenih rokov PDFN 2020 pripravljala v prvi polovici leta 2019, ko še ni bila v celoti znana niti polletna realizacija izvrševanja tekočega programa dela in finančnega načrta, hkrati pa se spreminja tudi pravno-regulatorni okvir na evropskem nivoju, ki vpliva na nacionalno zakonodajo. Pri načrtovanju dela in finančnih sredstev za leto 2020 je agencija upoštevala razpoložljive podatke prvega polletja 2019 ter ocene realizacij posameznih projektov in nalog, ki so v teku oziroma so načrtovani v drugi polovici leta 2019. Zaradi morebitnih sprememb ali novih okoliščin, ki jih agencija v času priprave PDFN 2020 ni mogla predvideti, so možna kasnejša odstopanja. Program dela in finančni načrt za leto 2020 tako predstavlja zgolj izhodišče in nikakor ni zaveza delovanja agencije.

1. Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij pri GZS (SOEK)

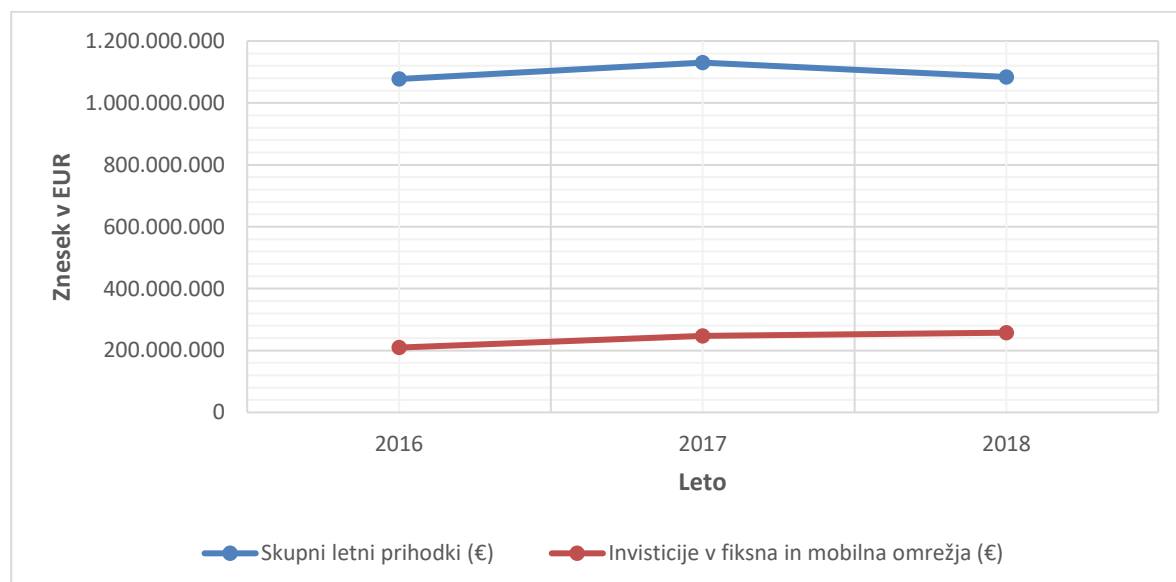
SOEK uvodoma navaja, da vztraja na vseh pripombah, ki jih je že podala v zvezi s predlogom PDFN za leto 2019 in predlogom Rebalansa PDFN za leto 2019. Glede predloga PDFN 2020 SOEK nasprotuje povišanju tarif zaradi povišanja stroškov dela, predvsem iz naslova dodatnega zaposlovanja. Ob tem navaja, da je v preteklih treh letih trg elektronskih komunikacijskih storitev upadel za tretjino, zato se operaterji trudijo racionalizirati poslovanje. Po mnenju SOEK bi morala usodo operaterjem deliti tudi agencija, od katere zahteva enako stopnjo racionalizacije poslovanja, kot jo izvaja celoten sektor elektronskih komunikacij.

Odgovor: V zvezi z navedbami o upadanju trga elektronskih komunikacij, agencija ponovno pojasnjuje, da načrtuje program dela in finančni načrt celostno, saj načrtuje opravljanje regulatornih, razvojnih in strokovnih nalog v javnem interesu, katerih podlaga je določena s posameznimi področnimi zakoni. Agencija načrtuje finančna sredstva na podlagi programa dela za posamezno leto, pri čemer sledi zakonsko določenim nalogam in pristojnostim ter ciljem. Proračun agencije predstavlja vsoto stroškov finančno ovrednotenih aktivnosti agencije in ne gibanja prihodkov deležnikov na trgu. Se pa višina prihodkov zavezancev upošteva pri obračunavanju plačil, in sicer za izvajanje medijskih storitev ter plačil na podlagi obvestila, kjer se višina odmerjene obveznosti giblje v povezavi z višino prihodkov zavezanca na posameznem reguliranem področju.

Agencija pojasnjuje, da je načrtovan dvig tarife pri obvestilih in elementih oštevilčenja v letu 2020 posledica več dejavnikov, in sicer višjih stroškov dela, ki je posledica dogovora Vlade RS s sindikati konec leta 2018, odsotnosti vira financiranja »presežki preteklih let«, pri obvestilih pa tudi upoštevanja ocenjenega primanjkljaja iz tega vira zaradi vračila v preteklosti že obračunanih in plačanih, a toženih odločb o odmeri plačila zaradi ugotovljene neustavnosti določbe Zakona o elektronskih komunikacijah. Agencija poudarja, da je glede na potrjen kadrovski načrt agencije v letu 2019 iz naslova dodatnega zaposlovanja predvidena zgolj 1 oseba, katere naloge se financirajo deljeno, in sicer iz naslova elementi oštevilčenja ter obvestila in frekvence. Zaposlovanje tako ni glavni razlog za povišanje tarif.

Agencija redno spremlja stanje na trgu elektronskih komunikacij in na podlagi zbranih podatkov, ki jih poročajo operaterji skladno z ZEKom-1. Iz teh podatkov je razvidno, da prihodki iz naslova zagotavljanja javnih telekomunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev, bistveno ne odstopajo v primerjavi s preteklimi leti. Iz spodnjega grafa je razvidna krivulja gibanja skupnih prihodkov operaterjev iz naslova zagotavljanja javnih telekomunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev. Iz grafa je razvidno, da so se skupni prihodki v letu 2017 povišali za 5%, v letu 2018 pa znižali za 4%. Kar pomeni, da navedbe SOEK ne držijo, da je trg elektronskih komunikacijskih storitev upadel za tretjino. Iz navadnega lahko sklepamo, da obstaja konkurenca na trgu. Tržni deleži operaterjev na trgu se spreminjajo. Operaterji, ki na trgu pridobivajo tržni delež hkrati povečujejo tudi svoje prihodke in obratno. Nadalje je iz grafa razvidna tudi krivulja skupnih investicij operaterjev v fiksna in mobilna omrežja. Skupne investicije so se v zadnjih letih povečevale, v letu 2017 so se povišale za 15%, v letu 2018 pa za 4%.

Vir: AKOS

Nadalje SOEK izpostavlja 100 odstotno povišanje stroškov službenih poti in izobraževanj in želi, da se vsa izobraževanja, kot tudi vsa ostala planirana sredstva, vsebinsko vežejo na projekte oziroma delovne naloge vsakega zaposlenega, to pa naj se transparentno predstavi.

Odgovor: Agencija ugotavlja, da SOEK izpostavlja povišanje stroškov službenih poti med realizacijo leta 2018 in med načrtom za leto 2020, ti dve kategoriji pa nista medsebojno primerljivi. Agencija je stroške službenih potovanj podrobno razkrila na strani 98 Programa dela in finančnega načrta za leto 2020. Razvidno je, da stroški med leti 2018, 2019 in 2020 niso primerljivi, iz razlogov (1) povečanja števila strokovnih delovnih skupin, (2) povečanja pogostosti sestankov znotraj delovnih skupin, (3) predsedovanja strokovni delovni skupini BEREC, ki se ukvarja z vprašanjem kibernetne varnosti v 5G omrežjih, (4) podpredsedovanja BEREC, (5) priprave dokumentov, smernic, vezanih na nov evropski

pravni okvir na področju elektronskih komunikacij, (6) novih pristojnosti BEREC z novim evropskim zakonikom, ki jih mora načrtovati tudi agencija, (7) enkratnih dogodkov, ki se načrtujejo na vsakih nekaj let in časovno sovpadajo v leto 2020. Stroški udeležbe (letalske karte in nočitve) zaposlenih na sestankih BEREC, ERGA, ERGP, ERRBN in RSC so deloma povrnjeni s strani Evropske komisije, pri čemer pa mora agencija te stroške načrtovati v celoti. Poleg tega velik del službenih poti predstavljajo udeležbe na delovnih skupinah RSPG, RSC, skupine v okviru CEPT in v okviru HCM ter NATO, kjer se usklajuje in dogovarja glede pravic in uporabe radiofrekvenčnih pasov Republike Slovenije in je udeležba predstavnikov agencije nujna za zastopanje nacionalnih interesov. Kot je agencija pojasnila že v samem PDFN 2020 si prizadeva za čimbolj racionalno rabo sredstev in je v ta namen omejila število udeležencev posameznih službenih potovanj na minimalno število napotenih oseb, spodbudila večjo uporabo konferenčnih klicev ali videokonferenc namesto dejanske fizične udeležbe zaposlenih na dogodku, kjer je zaradi vsebine ali narave sestanka, dovolj sodelovanje na daljavo. Agencija načrtuje vse stroške (tudi službenih poti in izobraževanj) na posamezne naloge in transparentno vodi evidence.

Nadalje SOEK izpostavlja projekt podelitve vseh prostih frekvenc za zagotavljanje javnih elektronskih komunikacijskih storitev. SOEK trdi, da bodo predvideni stroški, povezani z razpisom in dražbo frekvenc v višini 775.000 eur zaračunani ponudnikom, zato dvig tarif iz tega naslova ni upravičen.

Odgovor: Agencija v letu 2020 načrtuje enkratni prihodek iz naslova administrativnih stroškov javne dražbe. Navedeno vpliva na izračun višine tarife pri plačilih za uporabo radijskih frekvenc, saj je agencija kljub povišanju stroškov dela na tem viru financiranja (zaradi konec leta 2018 sklenjenega dogovora za spremembo plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju, ki se nanaša na vse uslužbenke) zaradi porabe vira »prihodek iz naslova administrativnih stroškov javne dražbe« ni predvidena, nasprotno, tarifa za uporabo radijskih frekvenc znižala, in sicer za 0,11 EUR, oz. za 16,7%.

SOEK tudi meni, da so nekatere naloge, ki jih agencija načrtuje, nepotrebne in pomenijo neracionalno trošenje sredstev.

Odgovor: Glede na to, da SOEK ne navede, katere načrtovane naloge so nepotrebne in predstavljajo neracionalno trošenje sredstev, se agencija do teh navedb ne more opredeliti, saj so pavšalne in neargumentirane.

Po mnenju SOEK agencija predlaga nesorazmerno zvišanje tarife za plačilo na podlagi obvestila, ki se je po njegovem že lansko leto zvišala za 30 odstotkov, zato predlaganemu povišanju za leto 2020 odločno nasprotuje. Prav tako odločno nasprotuje vsakršnemu povišanju plačil za uporabo elementov oštevilčenja, saj je po mnenju SOEK ta tarifa primerjalno glede na ostale članice EU že sedaj visoka. SOEK predlaga ohranitev vrednosti točke na največ sedanji ravni ter ustrezno prilagoditev PDFN 2020 glede na obstoječ kader in izvajanje zakonsko določenih nalog.

Odgovor: Kot je razvidno iz Tabele 8 v PDFN 2020: Pregled gibanja potrjenih in predlaganih tarif v letih 2009 do 2020, so tarife na podlagi obvestila po ZEKom-1 nihale. V letu 2015 je znašala tarifa 1,58 EUR, v letu 2016 - 0,96 EUR, v letu 2017 -1,06 EUR, v letu 2018 – 1,06 EUR, v letu 2019 – 1,37 EUR in

načrtovano v letu 2020 – 2,27 EUR. Tarifa v letih 2016 do vključno 2019 je bila zasnovana nižje, saj se je porabljal delež presežkov preteklih let. Enako je s tarifo za elemente oštevilčenja, dvig v letu 2020 je posledica višjih stroškov dela in odsotnosti vira »presežki preteklih let«. Ohraniti tarifo na ravni leta 2019 bi pomenilo izpad prihodka v višini 1,0 milijona EUR, kar predstavlja cca. 15 % prihodkov. Kot je agencija že večkrat pojasnila pri načrtovanju finančnih sredstev izhaja iz zakonsko določenih nalog in iz tega izhajajočih aktivnosti, zaradi česar bi takšen pristop pomenil omejevanje agencije pri opravljanju njenih zakonsko določenih nalog.

SOEK ponovno opozarja, da operaterji v vsaj šestih državah članicah EU niso zavezanci za letna plačila agencijam, ki regulirajo trge elektronskih komunikacij in stroške za nadzor tega sektorja v celoti krijejo državni proračuni. Predlaga, da se tudi Slovenija začne zgledovati po teh modelih in zagotovi vsaj delno financiranje agencije. Ob tem SOEK navaja, da v več državah članicah EU skoraj polovico stroškov izvajanja nalog regulatorja, med katerimi so tudi naloge v javnem interesu, krije državni proračun, zato predlaga, da v kolikor bo agencija v letu 2020 izvajala javne naloge, naj stroške teh nalog pokrije proračun RS.

Odgovor: Agencija ponovno pojasnjuje, da imajo regulatorji v državah članicah EU različne pristojnosti in različne načine financiranja, pri čemer pa bi bilo treba opraviti poglobljeno analizo vseh ali večine evropskih regulatorjev, obsega njihovih pristojnosti ter načine financiranja. Slovenska zakonodaja trenutno ne predpisuje financiranja agencije s strani državnega proračuna. Agencija izvaja svoje pristojnosti skladno s področno zakonodajo, zakonodajalec pa pripravlja oziroma sprejema področne zakone. Glede na navedeno je pripomba v okviru javne obravnave PDFN 2020 nerelevantna, saj predlog PDFN 2020 temelji na obstoječi in veljavni zakonodaji, za morebitno spremembo načina financiranja, pa bi bilo treba spremeniti obstoječo zakonodajo, kar pa ni v pristojnosti agencije.

SOEK še izraža pričakovanje, da bi agencija transparentno predstavila načrtovane upravičene in nujne odhodke - stroškovnik po stroškovnih mestih, saj tarife ne dviguje za vse panoge. Ob tem predlaga, da se izvede skupna javna predstavitev, ki bi jim pomagala razumeti utemeljitev po prepričanju SOEK nesorazmernega predloga povišanja tarif.

Odgovor: Agencija pojasnjuje, da posamezne naloge neposredno bremeni s stroški dela, materiala in storitev, medtem ko stroške amortizacije ter posredne ali splošne stroške, ki so povezani z delovanjem skupnih služb agencije razporeja na posamezne vire financiranja na podlagi izbrane osnove, deleža načrtovanih neposrednih delovnih ur, izraženih v enoti človek/mesec (ČM), po posameznem viru financiranja. Agencija poudarja, da na višino tarif vplivajo stroški izvajanja naloge, ne sorazmernost povišanja tarif.

Pojasnilo v zvezi z javno predstavitvijo predloga PDFN in tarif za leto 2020, ki jo je bila agencija pripravljena organizirati, je v uvodnem delu tega dokumenta.

2. Akton d. o. o.

Akton uvodoma navaja, da evropske direktive od regulatornih organov v zvezi z nalaganjem letnih dajatev med drugim zahtevajo preglednost in uravnoteženost stroškov in zbranih dajatev. Nadalje navaja, da je agencija v PDFN 2019 (stran 75) izpostavila, da ji je tako resorno ministrstvo kakor tudi Vlada RS s sklepom naložila porabo presežkov iz preteklih let. Agencija je na isti strani še navedla, da je iz leta 2015 ostal potrjeni presežek v višini 2.437.155 EUR, ki naj bi bil delno porabljen v letu 2019, delno pa naj bi se preusmeril na »vir za investicije«, v nadaljevanju pa ni navedla konkretnih zneskov domnevno porabljenega presežka iz preteklih let. Akton opozarja, da zneskov neporabljenih presežkov agencija ni navedla niti v rebalansu PDFN 2019, niti v osnutku PDFN 2020. Agencijo zato poziva in ji predlaga, da PDFN 2020 ustrezno dopolni s točnimi podatki o porabi presežka iz leta 2015 kakor tudi, da se preostali presežek iz leta 2015 v celoti porabi v letu 2020, posledično pa naj se ustrezno znižajo predlagane tarife za leto 2020. Agenciji tudi predlaga, naj optimizira poslovanje in kadrovske zasedbo.

Odgovor: PDFN 2019 je agencija pripravljala v prvi polovici leta 2018, ko poslovno leto 2018 še ni bilo zaključeno. Iz letnega poročila agencije 2018, ki je bilo oddano na pristojne inštitucije konec februarja 2019, vendar do danes še ni bilo potrjeno in posledično tudi ne objavljeno, izhaja, da je imela agencija konec leta 2018 3.036.789 EUR presežka prihodkov nad odhodki (Bilanca stanja na dan 31.12.2018; AOP= 058). Kot je razvidno iz PDFN 2019 je bilo v tem letu (2019) načrtovan presežek odhodkov nad prihodki v višini 835.341 EUR, ter nato z rebalansom (1) – ki še ni bil potrjen presežek odhodkov nad prihodki v višini 1.465.143 EUR. Vir za pokrivanje tega presežka odhodkov nad prihodki je presežek prihodkov nad odhodki preteklih let (AOP=058). Preostanek presežka je namenjen za stroške materiala, storitev in dela; za investicijsko vzdrževanje ter za investicije - pridobitev neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, v skladu z zakonodajo in sklepom ustanovitelja. Določeni uporabniki (glede na Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava Ur.l. RS št. 134/2003 in nadaljnji), kar agencija je, praviloma porabljajo presežke prihodkov za namene rasti in razvoj dejavnosti, ustanovitelj pa lahko odloči tudi drugače. Agencija meni, da poraba presežkov ni več mogoča, saj bi to lahko ogrozilo njeno redno poslovanje.

V zvezi s optimizacijo poslovanja in kadrovske zasedbe pa je agencija podala pojasnilo v uvodnem delu tega dokumenta.

Agencijo Akton hkrati poziva, da pojasni, kako lahko upraviči tolikšno rast dajatve za vse operaterje v Sloveniji, če telekomunikacijski sektor stagnira, telekomunikacijskim operaterjem pa že leta padajo prihodki, še bolj pa donosnost.

Odgovor: Agencija ponovno poudarja, da je iz podatkov, ki jih poročajo operaterji skladno z ZEKom-1 razvidno, da prihodki iz naslova zagotavljanja javnih telekomunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev, bistveno ne odstopajo v primerjavi s preteklimi leti. Iz v tem dokumentu prikazanega grafa (glej stran 4) je razvidna krivulja gibanja skupnih prihodkov operaterjev iz naslova zagotavljanja javnih telekomunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev. Iz grafa je razvidno, da so se skupni prihodki v letu 2017 povišali za 5%, v letu 2018 pa znižali

za 4%. Tržni deleži operaterjev na trgu se spreminjajo. Operaterji, ki na trgu pridobivajo tržni delež hkrati povečujejo tudi svoje prihodke in obratno. Proračun agencije predstavlja vsoto stroškov finančno ovrednotenih aktivnosti agencije in ne gibanje prihodkov deležnikov na trgu. Se pa višina prihodkov zavezanecv upošteva pri obračunavanju plačil na podlagi obvestila, kjer se višina odmerjene obveznosti giblje v povezavi z višino prihodkov operaterja. Agencija nadalje pojasnjuje, da njeni stroški niso povezani samo s prevzemom novih nalog oziroma aktivnosti (na primer: aktivnosti na področju varstva pravic končnih uporabnikov - izvajanje evropske CPC Uredbe), temveč se tudi že obstoječe aktivnosti skozi čas kvalitativno spreminjajo in intenzivirajo, kar povzroča rast stroškov. Glavne razloge za dvig tarife Akton sam povzema v naslednjem vprašanju.

Nadalje Akton navaja, da iz objavljenega predloga PDFN 2020 izhaja, da namerava agencija prihodke v letu 2020 (7.777.737 EUR) v primerjavi z letom 2018 (4.839.424 EUR) dvigniti za več kot 60 odstotkov, pri tem pa iz PDFN 2020 nikakor ne izhaja, da bi se obseg dela in z njim povezani stroški dvignili v enakem obsegu. V nadaljevanju Akton povzema navedbe na 89. strani PDFN 2020, na kateri agencija navaja razloge za povišanje tarife na podlagi obvestila in izpostavlja 3 razloge:

- Višji stroški dela na vseh virih financiranja cca. za 12%;
- Odsotnost vira financiranja »presežki preteklih let«; in
- Vračilo plačanih dajatev zaradi odpravljenih odločb agencije.

Po mnenju Aktona povišanje prihodkov zaradi povišanja stroškov dela v posledici sporazuma Vlade RS s sindikati v letu 2018 kot tudi obveznosti vračila prejetih plačil na podlagi odpravljenih odločb zaradi ugotovljene neustavnosti 6. člena ZEKom-1 ne razjasni v zadostni meri potrebe po tako drastičnem povišanju prihodkov in posledičnem povišanju tarif za leto 2020, zlasti dodatnega 66% povišanja tarife o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila.

Odgovor: Akton pravilno prevzema ključne razloge za zvišanje tarif. Agencija meni, da je dvig stroška plač vseh zaposlenih zadostno obrazložen razlog za dvig tarife, saj agencija drugih virov npr. neposrednega transfera ustanovitelja ali tržnih prihodkov nima. Enako velja za porabo vira presežka preteklih let, v kolikor vira ni, je to zadosten razlog za dvig tarif, saj morajo te biti stroškovno naravnane. Pri tem je treba poudariti, da so zavezanci v nekem obdobju plačevali več, v drugem pa manj, kar se izravna. Ohranjanje nižje tarife iz obdobja, ko so se porabljali presežki na dolgi rok ni vzdržno, drugega vira financiranja agencija namreč nima. Enako je z vračilom plačanih dajatev zaradi odpravljenih odločb agencije, agencija je načrtovala plačilo v letu 2019, od katerega polovica bremeni vir »prihodki preteklih let«, polovica pa je upoštevana pri izračunu tarif iz naslova obvestil v letu 2020.

Nadalje po mnenju Aktona ostaja nepojasnjeno dvojno povišanje povprečne plačne postavke, ki je bila v PDFN 2019 določena v višini 3.210 EUR, in se je nato v rebalansu PDFN 2019 zaradi povišanja stroškov dela v posledici sporazuma med Vlado RS in sindikati dvignila na 3.385 EUR, nato pa iz istega razloga v PDFN 2020 še enkrat na 3.548 EUR. Akton zato agencijo poziva, da pojasni razloge za potrebo po dvakratnem zvišanju povprečne plačne postavke.

Odgovor: Načrtovana povprečna plačna postavka na zaposlenega v letu 2020 znaša 3.548 EUR in je za 163 EUR oz. za 4,8% višja kot v predlogu rebalansa (1) finančnega načrta agencije za leto 2019

predvsem zaradi (1) dogovora o plačah in drugih stroških dela v javnem sektorju med Vlado RS in sindikati javnega sektorja, ki je predvidel postopen dvig plač javnih uslužbencev in sicer prvi plačni razred povišanja se je izvedel s 1. januarjem 2019, drugi plačni razred povišanja pa se bo izvedel s 1. novembrom 2019, (2) rednega napredovanja javnih uslužbencev v višji plačni razred, (3) od julija do decembra 2020 je upoštevana redna delovna uspešnost v višini 2% bruto plače. Povprečna plačna postavka na zaposlenega v letu 2019 pred dogovorom Vlade s sindikati je bila izračunana v višini 3.210 EUR. Razlog povišanja stroška plač ni na strani agencije, ne glede na navedeno pa agencija ne sme ustvarjati primanjkljaja sredstev za stroške dela.

Akton navaja, da so stroški dela v letu 2018 znašali 3.507.102 EUR, za leto 2020 so se dvignili na 4.328.278 EUR. Gre torej za dvig za kar 821.176 EUR oz. skoraj dodatno četrtnino, pri tem pa naj bi agencija v letu 2019 in 2020 dodatno zaposlila le 4 osebe. Agencijo zato poziva, da pojasni, zaradi česa prihaja do tolikšnega povišanja stroškov dela, če naj bi se stroški dela za zaradi sporazuma Vlade s sindikati povišali za 12%, število zaposlenih pa se v predmetnem času ni znatno povišalo.

Odgovor: V letu 2018 je bilo načrtovano 1.158 ČM (realiziranih pa cca 1092 ČM) po povprečni plačni postavki 3.240 EUR, medtem ko je v letu 2020 načrtovano 1212 ČM po povprečni plačni postavki 3.548 EUR na zaposlenega. Skupna razlika med realizacijo leta 2018 in PDFN 2019 je 821.176, od tega je 425.760 EUR iz naslova kadrovske popolnitve nezasedenih mest v 2019/2020 (preračunano po plačni postavki 2020), preostala razlika pa je posledica zvišanja stroškov dela zaradi dogovora vlade RS s sindikati, upoštevanih napredovanj zaposlenih in redne delovne uspešnosti v višini 2 % od julija naprej. Načrtovana povprečna plačna postavka na zaposlenega v letu 2020 znaša 3.548 EUR in je za 163 EUR oz. za 4,8% višja kot v predlogu rebalansa (1) finančnega načrta agencije za leto 2019 predvsem zaradi (1) dogovora o plačah in drugih stroških dela v javnem sektorju med Vlado RS in sindikati javnega sektorja, ki je predvidel postopen dvig plač javnih uslužbencev in sicer prvi plačni razred povišanja se je izvedel s 1. januarjem 2019, drugi plačni razred povišanja pa se bo izvedel s 1. novembrom 2019, (2) rednega napredovanja javnih uslužbencev v višji plačni razred, (3) od julija do decembra 2020 je upoštevana redna delovna uspešnost v višini 2% bruto plače. Povprečna plačna postavka na zaposlenega v letu 2019 pred dogovorom Vlade s sindikati je bila izračunana v višini 3210 EUR. Razlog povišanja stroška plač ni na strani agencije, ne glede na navedeno pa agencija ne sme ustvarjati primanjkljaja sredstev za stroške dela.

V zvezi z navedenim razlogom odsotnosti vira financiranja »presežki iz preteklih let« Akton ponovno izpostavlja nepreglednost pri navajanju podatkov o višini preostalih zneskov presežka iz leta 2015. Ista težava se po mnenju Aktona pojavlja tudi pri razlogu vračila plačanih dajatev zaradi odpravljenih odločb agencije, kjer agencija navaja, da naj bi se del sredstev za vračilo dajatev kril iz presežkov preteklih let. Agencijo poziva, da pojasni kolikšen je ta znesek presežka preteklih let, ki naj bi se porabi za vračilo dajatev, kolikšen znesek presežka preteklih let bo ostal neporabljen in zakaj ne bo dosledno porabljen celoten znesek presežka preteklih let, kar bi odpravilo ali zmanjšalo potrebo po (tolikšnem) zvišanju tarife na podlagi obvestila?

Odgovor: Agencija ponovno poudarja, da je PDFN 2019 pripravljala v prvi polovici leta 2018, ko poslovno leto 2018 še ni bilo zaključeno. Iz letnega poročila agencije 2018, ki je bilo oddano na

pristojne inštitucije konec februarja 2019, vendar do danes še ni bilo potrjeno in posledično tudi ne objavljeno, izhaja, da je imela agencija konec leta 2018 3.036.789 EUR presežka prihodkov nad odhodki (Bilanca stanja na dan 31.12.2018; AOP= 058). Kot je razvidno iz PDFN 2019 je bilo v tem letu (2019) načrtovan presežek odhodkov nad prihodki v višini 835.341 EUR, ter nato z rebalansom (1) – ki še ni bil potrjen presežek odhodkov nad prihodki v višini 1.465.143 EUR. Vir za pokrivanje tega presežka odhodkov nad prihodki je presežek prihodkov nad odhodki preteklih let (AOP=058). Preostanek presežka je namenjen za stroške materiala, storitev in dela; za investicijsko vzdrževanje ter za investicije - pridobitev neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, v skladu z zakonodajo in sklepom ustanovitelja. Določeni uporabniki, kar agencija je, praviloma porabljajo presežke prihodkov za namene rasti in razvoj dejavnosti, ustanovitelj pa lahko odloči tudi drugače. Agencija meni, da poraba presežkov ni več mogoča, saj bi to lahko ogrozilo redno poslovanje.

Nadalje Akton ugotavlja, da prihaja do večkratnega upoštevanja prihodkov od istega glasovnega prometa. Konkretno, prihodek od klica, ki se preko tranzitnega operaterja posreduje operaterju, v omrežju katerega se klic zaključi, se v celoti upošteva tako končnemu operaterju kakor tudi tranzitnemu operaterju, čeprav je za razliko od prihodka končnega operaterja, katerega prihodek je v celoti tudi njegov dejanski prihodek (saj odhodka nima), delež dejanskega prihodka tranzitnega operaterja le nekaj odstotna tranzitna marža (višina prihodka in odhodka od istega klica je skoraj enaka). Agenciji zato predlaga, da že pri odmeri letne dajatve za leto 2019 preneha z večkratnim upoštevanjem prihodkov od istega vira, zlasti prihodkov od istega glasovnega klica tako pri tranzitnem operaterju kakor tudi pri operaterju, v omrežju katerega se klic zaključi. Za isti glasovni promet naj se upošteva le prihodek končnega operaterja, ki glasovni promet dejansko zaključi. Pri tranzitnem operaterju pa naj se upošteva kvečjemu tranzitna marža, ki je njegov dejanski prihodek. Akton še izpostavlja odločbo Evropskega sodišča v zadevi C-142/18' z dne 5.6.2019 v zvezi s storitvijo SkypeOut, iz katere izhaja, da storitev SkypeOut, kakor tudi podobne storitve drugih OTT ponudnikov (Viber,...) štejejo za elektronsko komunikacijsko storitev, enakovredno elektronskim komunikacijskim storitvam ostalih registriranih operaterjev. Agenciji zato predlaga, da sledi zgledu nizozemskega regulatorja in že v tekočem letu začne z zaračunavanjem dajatve za vse telefonske pozive v Sloveniji, predvsem in vključno s telefonskimi klici preko vseh OTT platform. Trenutni sistem zaračunavanja je namreč do vseh v Sloveniji registriranih operaterjev.

Odgovor: Agencija na navedeno odgovarja, da izdaja odločbe za plačilo na podlagi obvestila skladno s trenutno veljavno zakonodajo (6. člen ZEKom-1). Trenutno zakonska ureditev ne predvideva načina izdaje odločb za plačilo na podlagi obvestila, kot ga opisuje Akton.

3. Telekom Slovenije, d.d.

Telekom Slovenije navaja, da je že v pripombah na predlog Rebalansa programa dela in finančnega načrta agencije za leto 2019 poudaril, da se ne strinja s predlaganim povišanjem stroškov dela. Meni, da ni nobenega utemeljenega razloga, zaradi katerega bi ob stagnaciji sektorja telekomunikacij in zmanjšanju prihodkov operaterjev agencija morala načrtovati kvoto 100 uslužbencev, dodatno zaposlovati nove uslužbence in posledično ob dvigu plačnih postavk predlagati nesorazmeren dvig tarif za plačila na podlagi obvestila in za uporabo številkega prostora. V predlogu PDFN je predvideno

12 odstotno povišanje stroškov dela, stroški službenih poti pa naj bi se povišali iz 194.774 leta 2018 na 380.000 leta 2020 (3.800 EUR na zaposlenega!), kar je za Telekom Slovenije popolnoma nesprejemljivo in nesorazmerno in predstavlja zelo velik razkorak v primerjavi s sredstvi, ki jih lahko za te namene na zaposlenega namenja Telekom Slovenije kot največji zavezanec za plačila agenciji. Telekom Slovenije zato predlaga, da agencija predlog PDFN 2020 ustrezno popravi in zniža postavke za stroške dela in službene poti, v finančnem načrtu pa zmanjša sredstva za plače tako, da ne zaposluje novih uslužbencev, poleg tega pa zmanjša tudi sredstva za izobraževanje na nivo sredstev, ki ga za izobraževanje namenjajo operaterji - zavezanci za plačila, v načrtu investicijskih nabav pa zmanjša stroške na razumno raven.

Odgovor: V zvezi z navedbami o upadanju trga elektronskih komunikacij, agencija ponovno pojasnjuje, da načrtuje program dela in finančni načrt celostno, saj načrtuje opravljanje regulatornih, razvojnih in strokovnih nalog v javnem interesu, katerih podlaga je določena s posameznimi področnimi zakoni. Agencija načrtuje finančna sredstva na podlagi programa dela za posamezno leto, pri čemer sledi zakonsko določenim nalogam in pristojnostim ter ciljem. Proračun agencije predstavlja vsoto stroškov finančno ovrednotenih aktivnosti agencije in ne gibanja prihodkov deležnikov na trgu. Se pa višina prihodkov zavezancev upošteva pri obračunavanju plačil, in sicer za izvajanje medijskih storitev ter plačil na podlagi obvestila, kjer se višina odmerjene obveznosti giblje v povezavi z višino prihodkov zavezanca na posameznem reguliranem področju.

Agencija ponovno poudarja, da je iz podatkov, ki jih poročajo operaterji skladno z ZEKom-1 razvidno, da prihodki iz naslova zagotavljanja javnih telekomunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev, bistveno ne odstopajo v primerjavi s preteklimi leti. Iz v tem dokumentu prikazanega grafa (glej stran 4) je razvidna krivulja gibanja skupnih prihodkov operaterjev iz naslova zagotavljanja javnih telekomunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev. Iz grafa je razvidno, da so se skupni prihodki v letu 2017 povišali za 5%, v letu 2018 pa znižali za 4%. Tržni deleži operaterjev na trgu se spreminjajo. Operaterji, ki na trgu pridobivajo tržni delež hkrati povečujejo tudi svoje prihodke in obratno.

V potrjenem kadrovskem načrtu za leto 2019 je načrtovano 100 zaposlenih, v letu 2020 agencija načrtuje enega (1) dodatno zaposlenega, po povprečni plačni postavki 3.548 EUR/mesec. Razlog za povišanje stroškov plač je v decembru 2018 sklenjen dogovor med Vlado RS in sindikati, na kar agencija ni imela vpliva, obveznost plačila zaposlenim pa je ne glede na morebitno nestrinjanje Telekoma Slovenije temeljna pogodbeno obveznost agencije kot delodajalca.

Agencija je stroške službenih potovanj podrobno razkrila na strani 98 Programa dela in finančnega načrta za leto 2020. Razvidno je, da stroški med leti 2018, 2019 in 2020 niso primerljivi, iz razlogov (1) povečanja števila strokovnih delovnih skupin, (2) povečanja pogostosti sestankov znotraj delovnih skupin, (3) predsedovanja strokovni delovni skupini BEREC, ki se ukvarja z vprašanjem kibernetске varnosti v 5G omrežjih, (4) podpredsedovanja BEREC, (5) priprave dokumentov, smernic, vezanih na nov evropski pravni okvir na področju elektronskih komunikacij, (6) novih pristojnosti BEREC z novim evropskim zakonikom, ki jih mora načrtovati tudi agencija, (7) enkratnih dogodkov, ki se načrtujejo na vsakih nekaj let in časovno sovpadajo v leto 2020. Stroški udeležbe (letalske karte in nočitve)

zaposlenih na sestankih BEREC, ERGA, ERGP, ERRBN in RSC so deloma povrnjeni s strani Evropske komisije, pri čemer pa mora agencija te stroške planirati v celoti. Poleg tega velik del službenih poti predstavljajo udeležbe na delovnih skupinah RSPG, RSC, skupine v okviru CEPT in v okviru HCM ter NATO, kjer se usklajuje in dogovarja glede pravic in uporabe radiofrekvenčnih pasov Republike Slovenije in je udeležba predstavnikov agencije nujna za zastopanje nacionalnih interesov. Kot je agencija pojasnila že v samem PDFN 2020 si prizadeva za čim bolj racionalno rabo sredstev in je v ta namen omejila število udeležencev posameznih službenih potovanj na minimalno število napotenih oseb, spodbudila večjo uporabo konferenčnih klicev ali videokonferenc namesto dejanske fizične udeležbe zaposlenih na dogodku, kjer je zaradi vsebine ali narave sestanka, dovolj sodelovanje na daljavo.

Agencija poudarja, da regulator ni gospodarska družba, čeprav zasleduje načeli učinkovitosti ni gospodarnosti. Agencija regulira 5 med seboj popolnoma različnih področij, pri čemer je nujnost, da je tudi v mednarodnem prostoru prisotna na vseh področjih. Ne glede na to, da je agencija v evropskem prostoru med manjšimi regulatorji po številu zaposlenih, pa je ena redkih s pristojnostmi tako za telekomunikacije, radiokomunikacije, pošto, medije in železnice. Stroški službenih potovanj odražajo navedena dejstva in drastičen poseg v znižanje stroškov na predlagano raven bi pomenilo okrnitev delovanja agencije na mednarodnem nivoju, ki pa je pomembno vpliva tudi na delovanje na nacionalni ravni, saj se v okviru mednarodnega sodelovanja pripravljajo dokumenti, smernice in sooblikuje mnenja institucij, katere je potem agencija pri svojem delovanju dolžna upoštevati.

Telekom Slovenije nadalje navaja, da je zasledil znaten dvig postavke »Nakup prevoznih sredstev«. Leta 2019 je ta postavka znašala 24.000 EUR, za leto 2020 pa je predlagano 84.000 EUR, čemur nasprotuje.

Odgovor: Agencija v letu 2020 načrtuje nakup novega terenskega vozila v vrednosti 60.000 EUR. Obstoječe vozilo je staro 12 let, stroški vzdrževanja in uporabe vozil so visoki. Načrtuje tudi nakup službenih vozil (2), saj je vozni park relativno star, z veliko prevoženimi kilometri; eno vozilo je staro 9 let s cca 260.000 km (okvare so pogoste), drugo enako staro vozilo ima tudi cca 260.000 prevoženih kilometrov. Agencija ocenjuje, da je zamenjava starega voznega parka z visokimi stroški vzdrževanja vozil ekonomsko upravičena investicija. Poleg tega je agencija odgovorna tudi za varnost zaposlenih, ki ta vozila uporabljajo. Agencija mora namreč svojim zaposlenim zagotavljati brezhibno delovno opremo, katere uporaba ne sme biti nevarna za življenje zaposlenih in drugih udeležencev v prometu.

Nadalje Telekom Slovenije meni, da javni razpisi z javno dražbo vseh prostih radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih mobilnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom ne opravičujejo dviga tarif, saj bodo stroški, povezani z razpisom in dražbo zaračunani posebej ponudnikom in so v predlogu finančnega načrta predvideni v višini 775.000 EUR. Ob tem dodaja, da glede na dejstvo, da Strategija upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom še ni sprejeta, tudi ni nujno, da bodo vse aktivnosti, ki jih v zvezi z upravljanjem spektra za leto 2020 načrtuje agencija, tudi dejansko realizirane v načrtovanem obsegu.

Odgovor: Agencija v letu 2020 načrtuje enkraten prihodek iz naslova administrativnih stroškov javne dražbe. Navedeno vpliva na izračun višine tarife pri plačilih za uporabo radijskih frekvenc, saj je

agencija kljub povišanju stroškov dela na tem viru financiranja (zaradi konec leta 2018 sklenjenega dogovora za spremembo plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju, ki se nanaša na vse uslužbenke) zaradi porabe vira »prihodek iz naslova administrativnih stroškov javne dražbe« tarifo za uporabo radijskih frekvenc znižala, in sicer za 0,11 EUR, oz. za 16,7%. Telekom Slovenije pravilno ugotavlja, da je izvedba aktivnosti v zvezi z upravljanjem spektra, ki jo agencija načrtuje v 2020 odvisna od sprejetja Strategije upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom. Pri tem pa agencija pojasnjuje, da mora načrtovati izvedbo teh aktivnosti v letu 2020 ne glede na to, ali je v času priprave PDFN omenjena strategija že potrjena ali ne, saj kot že večkrat pojasnjeno, agencija pri pripravi PDFN izhaja iz aktivnosti, ki so vezane na izvajanje in realizacijo njenih zakonskih nalog.

Telekom Slovenije še meni, da agencija predlaga nesorazmerno zvišanje večine tarif, najpomembnejša je tista na podlagi obvestila, ki naj bi se zvišala kar za 65,7%, letna plačila Telekoma Slovenije agenciji pa so se že lansko leto zvišala za 30 odstotkov, kar je popolnoma nesprejemljivo.

Odgovor: Kot je razvidno iz Tabele 8 v PDFN 2020: Pregled gibanja potrjenih in predlaganih tarif v letih 2009 do 2020, so tarife na podlagi obvestila po ZEKom-1 nihale. V letu 2015 je znašala tarifa 1,58 EUR, v letu 2016 - 0,96 EUR, v letu 2017 -1,06 EUR, v letu 2018 – 1,06 EUR, v letu 2019 – 1,37 EUR in načrtovano v letu 2020 – 2,27 EUR. Tarifa v letih 2016 do vključno 2019 je bila zasnovana nižje, saj se je porabljal delež presežkov preteklih let. Tarifa za obvestila v letu 2020 tako odraža vse stroške iz tega naslova (tudi višje stroške dela), ter polovico ocenjenega primanjkljaja zaradi vračila v preteklosti že obračunanih in plačanih, a toženih odločb zaradi ugotovljene neustavnosti določbe zakona.

Telekom Slovenije navaja, da je pri plačilih za uporabo elementov oštevilčenja predvideno zvišanje za 0,29 EUR oz. 29,3 %, kar je prav tako nesorazmerno in nesprejemljivo, saj so plačila za uporabo elementov oštevilčenja v Sloveniji že sedaj zelo visoka. Agencija je že v letu 2019 zvišala to tarifo za 30,3 odstotkov. Ponovno zvišanje za 29,3% bi pomenilo podražitev v 2 letih za 68,4%! Načrtovan povečan obseg dela na mednarodnem področju bi morali kompenzirati iz drugih virov. Stroški, povezani s posodobitvijo internega registra zaradi uvedbe oštevilčenja za M2M/IoT ter uvedbo ekstrateritorialne uporabe oštevilčenja in vzpostavitvijo te podatkovne zbirke ne morejo bremeniti operaterjev, ki tovrstnega oštevilčenja ne uporabljajo. Glede na strukturo teh stroškov (če bodo sploh nastali), bi morali določiti večje število točk za oštevilčenje M2M/IoT ter za predvideno novo oštevilčenje s pravico ekstrateritorialne uporabe v Splošnem aktu o načinu izračuna plačil za uporabo elementov oštevilčenja. Tako bi zbrana plačila dejansko krila načrtovane stroške v zvezi s tem oštevilčenjem (VI. poglavje ZEKom-1) in ne bi neopravičeno bremenila vseh operaterjev.

Odgovor: Agencija pojasnjuje, da bo z implementacijo Direktive EU 2018/1972 prav mednarodno področje poseben izziv, s katerim se bodo soočali nacionalni regulatorji. Nacionalni regulativni organi v primeru uporabe številskih virov iz druge države članice, ki jo predvideva omenjena Direktiva, nimajo nadzora nad številskimi viri in je zato bistveno, da regulatorji, ki podeljujejo pravice do ekstrateritorialne uporabe, zagotovijo tudi učinkovito zaščito končnih uporabnikov v vseh državah. Da bi to dosegli, bo potrebno veliko mednarodnega usklajevanja in intenzivnega sodelovanja med nacionalnimi regulativnimi organi. Agencija bo zato aktivna na delovnih sestankih regulatorjev organizacije CEPT/ECC, kjer so bodo določali pogoji v zvezi s spoštovanjem pravil s strani ponudnika

glede varstva potrošnikov in drugih pravil v zvezi z uporabo številskih virov v tistih državah članicah, kjer se bodo uporabljali. S predvideno vzpostavitvijo evropskega registra operaterjev, bo agencija tudi na tem področju morala sodelovati in spremljati razvoj trga elektronskih komunikacij na evropskem nivoju. Glede stroškov povezanih s posodobitvijo internega registra zaradi uvedbe oštevilčenja za M2M/IoT ter uvedbo ekstrateritorialne uporabe agencija pojasnjuje, da se M2M/IoT oštevilčenje že uporablja in dodeljuje, v naslednjih letih pa se pričakuje še povečanje obsega. Obenem agencija opozarja na zakonske pogoje uporabe elementov oštevilčenja, ki se nanašajo tudi na zagotavljanje dejanske in učinkovite uporabe elementov oštevilčenja, kar pomeni, da v kolikor operaterji uporabljajo oziroma ponujajo M2M/IoT rešitve, morajo pridobiti tovrstne elemente oštevilčenja skladno z nacionalnim načrtom oštevilčenja. Glede pripombe o strukturi stroškov za oštevilčenje M2M/IoT, da bi agencija morala določiti višje število točk, agencija opozarja na nekonsistentnost s strani Telekom Slovenije. V pripombah v okvirju javnega posvetovanja pri predlogu Splošnega akta o načinu izračuna plačil za uporabo elementov oštevilčenja, je Telekom Slovenije takrat zahteval precej nižjo vrednost od takrat predlagane.

Telekom Slovenije opozarja, da je v zadnjih letih prisiljen izvajati postopke racionalizacije in optimizacije poslovanja in zmanjševati število zaposlenih, ob tem pa so njegove tarife vedno bolj regulirane (gostovanje v EU, klici znotraj EU), prihodki pa Telekomu Slovenije upadajo tudi zaradi povečane prisotnosti ponudnikov OTT storitev, ki še vedno niso regulirani. Telekom Slovenije predlaga, da agencija predlog PDFN in tarif za leto 2020 popravi tako, da v njem načrtuje aktivnosti, zaradi katerih ne bo potrebno zviševati že sedaj visokih tarif za plačila na podlagi obvestila in za uporabo elementov oštevilčenja.

Odgovor: Agencija ponovno pojasnjuje, da načrtuje program dela in finančni načrt celostno, saj načrtuje opravljanje regulatornih, razvojnih in strokovnih nalog v javnem interesu, katerih podlaga je določena s posameznimi področnimi zakoni. Agencija načrtuje finančna sredstva na podlagi programa dela za posamezno leto, pri čemer sledi zakonsko določenim nalogam in pristojnostim ter ciljem. Proračun agencije predstavlja vsoto stroškov finančno ovrednotenih aktivnosti agencije in ne gibanja prihodkov deležnikov na trgu. Se pa višina prihodkov zavezancev upošteva pri obračunavanju plačil, in sicer za izvajanje medijskih storitev ter plačil na podlagi obvestila, kjer se višina odmerjene obveznosti giblje v povezavi z višino prihodkov zavezanca na posameznem reguliranem področju.

4. T-2 d.o.o.

T-2 meni, da bi agencija morala usmeriti svoje aktivnosti v optimizacijo in racionalizacijo svojega poslovanja ter stremeti k večji učinkovitosti poslovanja. Primeren ukrep za reševanje negativnega poslovanja iz preteklih let (2018, 2017 in 2016) bi moral biti zniževanje stroškov, ne pa arbitrarna prevalitev na operaterje. Po mnenju T-2 gre pri dvigu tarife torej za pokrivanje primanjkljaja zaradi preteklih napak pri obračunavanju plačil operaterjem. Take okoliščine ne morejo biti podlaga za naložitev ekscesnih plačil operaterjem, še zlasti pa ne tistim, ki v tovrstne napake niso bili vpleteni.

Odgovor: Agencija je svoje poslovanje močno optimizirala že v letu 2017 in si od takrat prizadeva za čim bolj natančno planiranje predvidenih stroškov, pri čemer pa se ti povečujejo v največjem delu iz

razlogov na katere agencija sama nima vpliva (npr. pridobivanje dodatnih pristojnosti, dvig plač javnih uslužbencev, obseg aktivnosti in število delovnih skupin znotraj združenj regulatorjev) ter zadev, ki jih je potrebno nujno urediti in so kot take neizogibne. Agencija posluje racionalno, saj od leta 2016 do vključno 2019 porabljala presežke preteklih let. Preveč pobrana sredstva tako ni porabila, ampak jih je »vrnila« zavezancem preko nižje tarife. Dvig tarife za obvestila je tudi posledica upoštevanje ocenjenega primanjkljaja iz tega vira, zaradi vračila v preteklosti že obračunanih in plačanih, a toženih odločb o odmeri plačila zaradi ugotovljene neustavnosti določbe Zakona o elektronskih komunikacijah. Agencija pri tem poudarja, da so ostali operaterji zaradi teh »napak pri obračunavanju plačil operaterjem« v posameznem letu plačali manj, kot če teh »napak« ne bi bilo. Skupna obveznost (primerjava med leti) za njih je tako nespremenjena, razlika je le obdobje v katerem posamezna obveznost zapade.

T-2 navaja, da tako ekscesen in nenaden dvig točke krši ustavno načelo enakosti pred zakonom in ni skladen z načelom pravne države. Po mnenju T-2 gre za arbitraren dvig tarife, saj se tarifa nesorazmerno viša za opravljanje storitev na podlagi obvestila ter za uporabo elementov oštevilčenja, hkrati pa niža za uporabo radijskih frekvenc. Taka nesorazmernost bi lahko imela podlago kvečjemu v pomembnih razlogih reorganizacije agencije, a je očitno nima, saj za kaj takega ni podlage niti v zakonu, niti v dejanskih razmerah na trgu, hkrati pa se taka reorganizacija po nagih informacijah ni zgodila.

Odgovor: Agencija poudarja, da so vse tarife stroškovno utemeljene in temeljijo na stroških, ki so povezani z izvajanjem nalog agencije. Dvig vrednosti točke na posameznih področjih je tako povezan s povečanjem stroškov, po drugi strani pa je pri tistih nalogah, kjer se predvideva, da bodo stroški izvajanja nižji, agencija korektno predvidela tudi ustrezno znižanje vrednosti točke. Posledično agencija zavrača očitke, da je pri določanju vrednosti točke ravnala arbitrarno. V zvezi z očitkom, da agencija z dvigom vrednosti točke krši ustavno načelo enakosti (14. člen URS), pa je treba poudariti, da Ustava določa enakost človekovih pravic in temeljnih svoboščin ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino. Katera človekova pravica ali temeljna svoboščina naj družbi T-2 ne bi bila zagotovljena oziroma naj bi ji bila glede na eno izmed »njenih« osebnih okoliščin iz 14. člena Ustave zagotovljena drugače, iz pripombe ni mogoče razbrati.

5. Pošta Slovenije d.o.o .

Pošta Slovenije uvodoma navaja, da je vsebina in vrednotenje PDFN zasnovano na način, ki ne omogoča alociranja stroškov na posamezna področja, ki jih regulira agencija. Predlagani finančni načrt za leto 2020 na odhodkovnem delu ne omogoča preveritev usklajenosti načrtovanih stroškov za predvidene aktivnosti po posameznih sektorjih delovanja agencije. Ker Pošti Slovenije ni omogočena preveritev upravičenosti predlagane višine tarife (izključiti tudi ni mogoče navzkrižnega subvencioniranja med delovanjem različnih delov Agencije), ocenjuje, da predlagani dvig tarife ni ustrezno utemeljen in ni upravičen. Poleg tega iz finančnega načrta tudi ni mogoče sklepati, kako so bili presežki glede na porabljen sredstva alocirani na regulacijo poštnega sektorja iz preteklih let.

Odgovor: Agencija meni, da je v PDFN 2020 transparentno predstavila načrtovane aktivnosti, nadzor nad popolnim razkritjem načrtovanih stroškov glede na naloge, vir financiranja ter konte pa je v pristojnosti Sveta agencije in resornih ministrstev oziroma ustanovitelja, nikakor pa ne deležnikov na trgu, ki jih agencija regulira. Agencija je pri pripravi v celoti spoštovala računovodska pravila in resorno zakonodajo.

Pošta Slovenije nasprotuje povišanju vrednosti tarife saj ocenjuje, da ne obstaja stroškovna osnova za plačila Pošte Slovenije, ki bi presežala plačilo iz leta 2019. Pošta navaja, da agencija v PDFN in Predlogu Tarife 2020 predlaga dvig vrednosti točke s 7,27 EUR (leto 2019) na 9,20 EUR (leto 2020), kar predstavlja kar 26,5 odstoten dvig, kar je več od povprečja, četudi iz vsebine programa dela in porazdelitve stroškov/prihodkov to ni razvidno.

Odgovor: Agencija je preko izračuna tarife za izvajanje poštних storitev (tabela 8, stran 89 PDFN 2020) upoštevala porabo presežkov preteklih let. Tako je razvidno, da se je tarifa v letih 2016-2018 skoraj prepolovila. Agencija s prihodki krije vse nastale odhodke. Ker v letu 2020 ne načrtuje porabe presežkov preteklih let, bodo vsi prihodki načrtovano pokrili vse stroške oz. odhodke. Prihodki za izvajanje poštних storitev v letu 2020 so tako tudi stroški tega leta.

Nadalje Pošta Slovenije navaja, da če agencija utemeljuje potrebo po novi zaposlitvi ter dvigu stroškov delovanja agencije na poštнем sektorju z implementacijo Uredbe o čezmejni dostavi paketov oz. ostalih nalogah, ki niso neposredno povezane z regulacijo Pošte Slovenije in univerzalne storitve, je treba predhodno spremeniti način financiranja agencije, saj nesorazmerno finančno obremenjevanje Pošte Slovenije z opravljanjem nalog agencije, ki niso neposredno povezane s Pošto Slovenije in njenimi storitvami, predstavlja nedopustno oviranje poslovanja Pošte Slovenije in postavlja Pošto Slovenije v konkurenčno slabši položaj v primerjavi z ostalimi konkurenti na trgu poštних storitev. Pošta Slovenije dodaja, da sedaj veljavna ureditev financiranja delovanja agencije predstavlja neenako obravnavanje subjektov na trgu poštних storitev in nikakor ne pripomore k spodbujanju poštene konkurence ter je v nasprotju z osnovnimi cilji delovanja agencije. Pošta Slovenije zato pričakuje, da bo agencija pozvala resorno ministrstvo k urgentni spremembi načina financiranja delovanja agencije na področju poštnega sektorja.

Odgovor: Agencija pojasnjuje, da so višina predlagane tarife in predvideni odhodki pojasnjeni v PDFN, finančnem načrtu in Tarifi 2020 o plačilih za izvajanje poštних storitev. Agencija je pri pripravi PDFN upoštevala veljavno zakonodajo. Načina financiranja regulacije poštних storitev je določen z ZPSto-2 in s Pravilnikom o načinu izračunavanja in poravnave plačil za izvajanje poštних storitev. Za spremembo načina financiranja bi bilo potrebno spremeniti zakonodajo. Sprememba navedenih aktov ni v pristojnosti agencije.

Nadalje Pošta Slovenije pozdravlja odločitev agencije, da navaja srednjeročne usmeritev delovanja, ob tem pa podobno kot predhodno leto dodaja predlog, da se pojem »spodbujanje konkurence na trgu poštних storitev« nadomesti z ustrežnejšo besedno zvezo »... zagotavljanje pogojev za enakopravno delovanje vseh izvajalcev poštних storitev«, in sicer ne glede na uporabljeni terminologijo prvega odstavka 57. člena Zakona o poštних storitvah iz leta 2010. Pojem spodbujanja

konkurence na že osem let popolnoma liberaliziranem trgu poštних storitev lahko namreč pripelje do napačnega razumevanja, da je vloga agencije v sprejemanju regulatornih ukrepov, ki lahko vključujejo tudi povsem konkretne stimulacije zgolj enega ali drugega subjekta na trgu, kar pa glede na popolno liberaliziran trg ni ustrezno.

Odgovor: Pri navajanju ciljev delovanja agencija sledi dikciji iz veljavnega 57. člena ZPSto-2, ki določa, da mora agencija pri izvajanju svojih nalog slediti ciljem zagotavljanja univerzalne storitve, varstva pravic uporabnikov in spodbujanja konkurence na trgu poštних storitev. Cilji so določeni in agencija ni pristojna, da bi jih spreminjala, pri tem pa je in bo spodbujanje konkurence razlagala na način, ki je skladen z liberalizacijo trga poštних storitev. Pojasniti velja, da agencija spodbuja konkurenco na trgu, ne pa posameznih in konkretnih izvajalcev. Trg poštних storitev je liberaliziran, poštne storitve lahko izvaja vsaka fizična in pravna oseba, ki o tem obvesti agencijo. Kot izhaja iz Analiz trga poštних storitev se delež drugih izvajalcev poštних storitev, od liberalizacije trga le postopno krepi, primerjava količin pošiljk na pisemskem trgu kaže, da je imela Pošta Slovenije v letu 2018 glede količine prenesenih pisemskih pošiljk 85 % tržni delež in 87 % tržni delež glede na prihodke na istem segmentu, ter da je imela 52% tržni delež po prenesenih paketih in na tem delu trga 30 % glede na prihodke.

Pošta Slovenije v zvezi z dvema ključnima ciljema agencije na tem področju (spodbujanje konkurence in razvoja trgov ter zaščita uporabnikov in zagotavljanje univerzalne storitve) navaja, da realizacija obeh ciljev v letu 2020 ne sme rezultirati zgolj v Analizi in Predlogu sprememb splošnega akta, ampak se mora dejansko odraziti kot uveljavitev sprememb splošnih aktov agencije po predhodno izvedenem javnem posvetovanju. Ob tem dodaja, da že več let opozarja, da so se razmere na trgu poštних storitev tako spremenile, da postaja izvajanje univerzalne poštne storitve predpisanega obsega in kakovosti za izvajalca vedno večje breme. V tej luči je potrebno sistematično in brez odlašanja pristopiti k celostni prenovi zastarelih podzakonskih aktov, in to ne glede na to, kdaj bo resorno ministrstvo izvedlo načrtovane spremembe Zakona o poštних storitvah, ki ga napoveduje že več let. Tej nalogi bi po mnenju Pošte Slovenije agencija morala nameniti več pozornosti in v sodelovanju z ministrstvom izoblikovati tudi sodobno strategijo razvoja poštne dejavnosti do leta 2022 (2025), kar bi v poslovanje subjektov na trgu vneslo tudi določeno stopnjo regulativne predvidljivosti, skladne s siceršnjimi trendi regulacije v EU prostoru.

Odgovor: Agencija pojasnjuje, da je že v letu 2019 izvedla analizo stanja na trgu in kot del te tudi analizo kakovosti univerzalne storitve ter na tej podlagi pripravila prve predloge možnih sprememb podzakonskih aktov v pristojnosti agencije. Pri tem je treba vsako od možnih sprememb ustrezno ovrednotiti (primernost, nujnost in sorazmernost) z vidika učinkov tako na strani uporabnikov poštних storitev kot tudi na strani izvajalca univerzalne storitve (t.j. Pošte Slovenije). Ne sme se pozabiti, da je izvajanje univerzalne storitve primarno namenjeno zagotavljanju kakovostnih in dostopnih poštних storitev končnim uporabnikom, pri čemer je v zakonu predvideno tudi nadomestilo stroškov izvajalcu te storitve iz kompenzacijskega sklada, v kolikor ta izkaže obstoj neupravičenega finančnega bremena. V času priprave PDFN 2020 je v teku priprava ocene učinkov morebitnih sprememb. Zaključek in ugotovitve celotne analize bodo podlaga za odločanje o nadaljnjih aktivnostih, vključno s spremembo splošnih aktov. Z aktivnostmi na tem področju namerava agencija nadaljevati tudi v

2020. Vsekakor pa gre za kompleksno in strateško vprašanje, zato je ključno sodelovanje vseh vpletenih deležnikov. Za spremembo Zakona o poštних storitvah je pristojno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in ne agencija.

V zvezi z načrtovanimi raziskavami glede cen in kakovosti na področju poštних storitev ter potreb/zadovoljstvu uporabnikov Pošte Slovenije ta navaja, da agencija s pomočjo zunanjih izvajalcev že od leta 2014 izvaja Analizo zadovoljstva uporabnikov s pogodbenimi poštami in od leta 2018 tudi Raziskavo zadovoljstva uporabnikov po zaprtju kontaktnih pošt, vendar ne pojasni namena navedenih raziskav in uporabnosti njenih izsledkov. Pošta Slovenije predlaga, da se frekvenca izvedbe podaljša na vsaki dve leti, ter da se kritično presodijo vprašanja, ki ne prinašajo dodane vrednosti oz. niso odraz dejanskega stanja in potreb prebivalstva ter bi jih agencija lahko v analizi izpustila. Smiselno enako velja za Raziskavo o zadovoljstvu/potrebah uporabnikov s poštними storitvami (splošna in poslovna javnost), za katero predlaga poglobljeno analizo vsaki dve leti.

Odgovor: Agencija pojasnjuje, da izvaja raziskave z namenom ugotavljanja stanja in potreb trga in končnih uporabnikov, pri čemer pa se trg poštних storitev v zadnjem času spreminja zaradi digitalizacije/ informatizacije družbe in posledično povečanega e-poslovanja in trgovanja. Agencija oblikuje teme za raziskave, ki se nanašajo na vprašanja, povezana s temi spremembami trga. Ravno zaradi hitrosti spreminjanja trga (tudi zaradi preoblikovanja poštnega omrežja) je izvajanje raziskav na letni ravni nujno za ažurno ugotavljanje stanja in pravočasen odziv na spremembe. Agencija uporablja raziskave, ki jih periodično izvaja z zunanjim izvajalcem, kot eno od metod ugotavljanja stanja na trgu poštних storitev. Agencija si prizadeva, da vsi regulatorni ukrepi temeljijo na dejstvih (t. i. evidence based approach). Pomemben element takšnih dokazov pa predstavljajo ravno rezultati raziskav. In rezultati do sedaj izvedenih raziskave so tudi ključni del analize (kakovosti) univerzalne storitve in podlaga za izdelavo predlogov sprememb regulatornega okvira.

V zvezi z načrtovanimi projekti Analiza trga poštних storitev leta 2019 in pridobivanje podatkov na podlagi Uredbe o čezmejni dostavi paketov ter vzpostavitev informacijskega modula za pridobivanje in obdelavo statističnih podatkov Pošta Slovenije navaja, da so ti projekti povezani tudi z izvajalci zamenljivih storitev in predvsem vsemi drugimi izvajalci poštних in kurirskih storitev, ki so dejavni v Sloveniji, in imajo neposredno korist od predvidenih aktivnosti agencije, kar predstavlja pomemben argument k spremembi financiranja delovanja agencije.

Odgovor: Spremembe, ki jih navaja Pošta Slovenije, bi bilo treba urediti z ZPSto-2 in Pravilnikom o načinu izračunavanja in poravnave plačil za izvajanje poštних storitev, za pripravo katerih je pristojno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in ne agencija. Glede na navedeno je pripomba v okviru javne obravnave PDFN 2020 nerelevantna, saj financiranje delovanja agencije temelji na obstoječi in veljavni zakonodaji.

Nadalje Pošte Slovenije navaja, da z dikcijo »...visoko kakovostne poštne storitve po čim nižjih cenah« agencija prejucira strateško usmeritev države glede obsega in kakovosti univerzalne storitve. Upoštevajoč trenutno dikcijo ZPSto-2 glede načina financiranja bremena neto stroška, kjer glavino oz. praktično celotno breme nosi Pošta Slovenije, v trenutku priprave predloga PDFN 2020 pa

sprememba načina financiranja še ni znana, je takšna usmeritev neprimerna. Predlaga spremembo zapisa v »...kakovostne storitve po čim nižjih cenah ALI uporabnikom prilagojene kakovostne storitve po primernih cenah«. Dodatno predlaga, da se agencija nedvoumno opredeli, ali se ta usmeritev nanaša na univerzalno storitev in zamenljive storitve ali pa sicer na vse poštno storitve v povezavi z izvajanjem Uredbe o čezmejni dostavi paketov.

Odgovor: Agencija se strinja, da lahko pride do napačne interpretacije izpostavljene dikcije, zato bo dikcijo preoblikovala skladno z ZPSto-2. Agencija ni in ne bo zahtevala niti višje kakovosti univerzalne poštno storitve od tiste, ki je predpisana, niti cene, ki ne bi bila skladna z zahtevami iz 35. člena ZPSto-2.

Nadalje Pošta Slovenije navaja, da agencija v letu 2020 načrtuje izdelavo izračuna WACC za Pošto Slovenije, v kolikor se bo glede na razmere na trgu to izkazalo za potrebno. Ker je enako aktivnost agencija načrtovala in verjetno stroškovno ovrednotila že v letu 2019, je treba to upoštevati pri stroških delovanja agencije za leto 2020.

Odgovor: Agencija načrtuje letni program dela in finančni načrt, v katerem predstavi vse predvidene aktivnosti v prihodnjem letu. Izračun WACC je agencija načrtovala in ga bo tudi izvedla do konca leta 2019. V kolikor se bo glede na hitro spreminjajoče se razmere na trgu to izkazalo za potrebno, bo izvedla izračun tudi v letu 2020.

V zvezi z izračunom neto stroška izvajalca univerzalne poštno storitve Pošta Slovenije navaja, da glede na dejstvo, da je agencija zahtevo za izplačilo neto stroška za leto 2016, posredovano na agencijo v letu 2017, zavrгла, predvideni strošek revizije predloženih izračunov v letu 2017 ni nastal. Ta sredstva so tako ostala neporabljena in jih je agencija lahko porabila za izvedbo revizije zahtevka, ki ga je Pošta Slovenije na agencijo naslovila v letu 2018 za leto 2017 (zato ponovno planiranje teh sredstev ni utemeljeno, še posebej upoštevajoč, da se namensko planirana in pridobljena sredstva ne smejo porabiti za drugačne namene). Smiselno enako velja za presojo vloge neto stroška za leto 2018, ki jo je Pošta Slovenije naslovila na agencijo leta 2019.

Odgovor: Agencija načrtuje letni program dela in finančni načrt, v katerem predstavi vse predvidene aktivnosti v prihodnjem letu, ne glede na to, da je naloga oziroma aktivnost morebiti že bila načrtovana, a zaradi (npr. zamika izvajanja naloge) ni bila izvedena. V kolikor se naloga financira iz presežkov preteklih let (kot je to bilo v 2016-2018), na višino plačil ne vpliva. Konkretno glede presoje vloge neto stroška za leto 2018, ki jo je Pošta Slovenije naslovila na agencijo leta 2019, agencija v PDFN 2020 ne načrtuje (novih) sredstev za izvedbo revizije zahtevka.

V zvezi z Uredbo (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, ki se bo začela uporabljati leta 2020, Pošta Slovenije navaja, da gre za novo pristojnost agencije, ki po vsebini ne vključuje zgolj Pošte Slovenije, ampak vse izvajalce poštnih storitev, potrošnike in različne organe za varstvo potrošnikov. Navedeno dejstvo predstavlja - poleg že omenjenega izvajanja Uredbe o čezmejni dostavi paketov - pomemben argument k spremembi financiranja delovanja agencije. Pošta Slovenije od agencije

pričakuje, da bo pri tem zavzela aktivno vlogo in tudi na osnovi spremenjenih dejstev pozvala pristojno ministrstvo k spremembi Pravilnika o načinu izračunavanja in poravnave plačil za izvajanje poštних storitev (Ur. l. RS, št. 109/09). Ne glede na navedeno je mnenje Pošte Slovenije, da bi morala biti ta aktivnost agencije po vzoru ostalih nacionalnih regulatorjev v EU financirana s strani proračuna in ne s strani izvajalcev (poštних) storitev.

Odgovor: Glede na predlog Zakona o izvajanju Uredbe (EU) o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (EVA 2019-2130-0010), je med organe, pristojne za izvajanje uredbe, uvrščena tudi agencija. Predlog zakona določa, da bo agencija sredstva zagotovila iz naslova ustreznih plačil zavezancev s področij, na katerih bo agencija opravljala naloge iz Uredbe (EU) 2017/2394, med katera pa po trenutnem obsegu pristojnosti agencije sektor za pošto ne zapade.

V zvezi z navedenimi cilji agencije glede upravnih sporov (da pristojna sodišča v upravnem sporu potrdijo odločitve agencije kot zakonite, s čimer bodo te postale pravnomočne; da bi sodišča potrdila njene odločitve kot pravilne oziroma zakonite v vsaj 80 % vseh v tem letu zaključenih sodnih postopkov) Pošta Slovenije meni, da so tako oblikovani cilji napačni oz. postavljeni z napačnega zornega kota. Četudi jih je mogoče razumeti kot prizadevanje agencije, da bodo njene odločitve, ki se odražajo v odločbah, vsebinsko strokovne in postopkovno brezhibne, zaradi česar sodišča v primeru, če bi prišlo do ugovora oz. pritožbe, ne bi mogla odločiti drugače, kot je to že storila agencija, je tak zapis cilja agencije neprimeren. Agencija bi morala zapis oblikovati na način, da je njen cilj s strokovnim delom (ter z vključevanjem relevantnih deležnikov v okviru veljavne zakonodaje v postopke oblikovanja svojih odločitev) zmanjšati število pritožb na njene odločitve in posledično postopke pred sodiščem.

Odgovor: Agencija si prizadeva, da so njene odločitve, ki se odražajo v odločbah, zakonite in strokovne. Prav tako se agencija pri pripravi različnih aktov vedno trudi vključevati zainteresirano javnost, strankam v konkretnih postopkih pred agencijo pa možnost izreka daje že sam postopek. Ne glede na navedeno pa imajo stranke, ki jim agencija izda odločbe, pravico te spodbijati v upravnem sporu pred Upravnim sodiščem. Četudi si agencija prizadeva v največji možni meri upoštevati zahteve ali želje stranke (v okviru veljavne zakonodaje) v postopku, to ne pomeni, da ji lahko vedno ugoditi. Zato agencija tudi ne more vedeti, ali bo neka odločba postala predmet upravnega spora ali ne. Če pa do upravnih sporov pride, na kar agencija ne more vplivati, temveč je to strokovna in/ali strateška odločitev stranke, potem pa so cilji agencije, kot so navedeni v zvezi z upravnimi spori, povsem legitimni.

Na koncu Pošta Slovenije v zvezi z navedbo agencije, da bo v primeru sprememb področnih zakonov ali ugotovljenih sprememb na trgih v letu 2020 pripravila nove podzakonske akte oziroma ustrezno novelirala obstoječe, navaja, da je sprememba nekaterih splošnih aktov agencije, ki izhajajo iz Zakona o poštних storitvah, nujna. V prid temu govorijo tako rezultati analiz trga ipd., ki jih pripravlja agencija, kot tudi argumenti Pošte Slovenije. Dodatno k temu pritrjuje stališče Evropske komisije, ki se je že pred leti opredelila do tretje poštne direktive v smislu, da so njene določbe dovolj ohlapne, da državam članica dopuščajo spremembe in prilagoditve predpisov na nacionalnem nivoju, če

okolščine in dejstva to narekujejo. V skladu z navedenim bi bilo smiselno v poglavje o normativnih aktivnostih nedvoumno zapisati aktivnost revizije in noveliranja splošnih aktov s področja pošte.

Odgovor: Agencija zaznava in proaktivno spremlja spremembe na trgu poštnih storitev ter ukrepa v skladu s svojimi pristojnostmi. Kot je agencija v tem dokumentu že pojasnila, je v skladu s svojimi pristojnostmi in z razpoložljivimi resursi vključila v predlog PDFN 2020 nadaljevanje že v 2019 začetih aktivnosti, ki se nanašajo na analizo morebitnih sprememb regulatornega okvira, ki bodo podlaga za morebitno spremembo Splošnega akta o kakovosti izvajanja univerzalne poštna storitve ter spremembo Splošnega akta o računovodskih informacijah in izračunu neto stroška obveznosti univerzalne poštna storitve. Te aktivnosti je agencija navedla v poglavju VI/3, v poglavju X/1 o normativnih aktivnostih pa je za vsa področja delovanja navedla, da bo v primeru sprememb področnih zakonov ali ugotovljenih sprememb na trgih v letu 2020 pripravila nove podzakonske akte oz. novelirala obstoječe.

Agencija nadalje navaja, da Evropska Komisija uradno (še) ni zavzela stališča, da veljavna Direktiva omogoča zadostno fleksibilnost je pa na sestankih (ustno) to že izpostavila, in s tem mnenjem se strinja tudi agencija, da veljavna Direktiva omogoča fleksibilnost za morebitno spremembo Zakona o poštnih storitvah. Vendar je potrebno ob tem izpostaviti, da je Evropska komisija ustanovila skupino evropskih regulatorjev za pošto - ERGP kot svetovalno ekspertno telo za področje trga poštnih storitev, znotraj katerega deluje delovna skupina, ki je zadolžena za pripravo mnenja ERGP o primernosti sedanje Direktive (član in »drafter« je tudi agencija). Mnenje ERGP je jasno, tj. Direktiva sicer omogoča nekaj fleksibilnosti, toda potrebna je njena sprememba.

Ob tem Pošta Slovenije še poudarja, da je vloga agencije tudi svetovalna, kar pomeni, da je agencija kot strokovno telo za poštni trg in poštna storitve dolžna dajati pobude za spremembe drugih normativnih aktov, ki sicer niso v njeni pristojnosti, vendar pa urejajo njeno področje dela in regulacije. V tem smislu Pošta Slovenije od agencije pričakuje, da v skladu s svojimi pooblastili prisojnemu ministrstvu predlaga spremembo Zakona o poštnih storitvah.

Odgovor: Agencija odgovarja, da je že večkrat posredovala konkretne predloge sprememb Zakona o poštnih storitvah na resorno ministrstvo in imela na to temo tudi sestanke. Sprememba zakona pa ni v njeni pristojnosti.

6. Slovenske železnice d.o.o.

Slovenske železnice ugotavljajo, da je predvideno povečanje vrednosti točke in višine deleža glede na zaračunano uporabnino, in sicer v višini 31 oziroma 26 odstotkov, pri čemer naj bi bil razlog za takšno povečanje razširitev nalog regulatornega organa po noveli Zakona o železniškem prometu iz leta 2018, zaradi katere je predvideno povečanje števila zaposlenih s 4 na 6 uslužbencev. Slovenske železnice temu nasprotujejo v prvi vrsti, ker iz gradiva ni natančno razvidno, katere razširjene naloge naj bi dodatno zaposleni opravljali.

Odgovor: Agencija pojasnjuje, da pri pripravi PDFN primarno izhaja iz zakonsko določenih nalog ter pristojnosti in skladno s tem tudi načrtuje posamezne aktivnosti (naloge) in z njimi povezana

potrebna finančna sredstva. V zvezi s pripombo Slovenskih železnic odgovarja, da so v 6. točki Priloge Tarife (posebna obrazložitev tarife) navedene nove naloge agencije, ki so ji bile naložene z novelo Zakona o železniškem prometu – ZZelP -K (Uradni list RS, št. 30/18) in so navedene v 22. členu te novele zakona. Agencija bo izvajala nove naloge, in sicer s področja nadzora finančnega poslovanja upravljavca javne železniške infrastrukture, razširilo se je področje dovoljenih pritožb reguliranih subjektov na področje upravljanja prometa ter načrtovanja, obnavljanja in vzdrževanja javne železniške infrastrukture, na ta področja se je razširila tudi dolžnost agencije v spremljanju stanja na tem trgu. Prav tako se je pristojnost agencije razširila na revizijo poslovanja na vse subjekte v vertikalno povezanem podjetju. Mednarodno sodelovanje se je razširilo na sodelovanje z drugimi regulatornimi organi v zvezi z mednarodnimi prevoznimi storitvami. Agencija ima tudi pristojnosti prekrškovnega organa za prekrške na področju njenih nalog po ZZelP. V 7. točki predmetne obrazložitve tarife pa je opisana dinamika zaposlitve planiranih treh novih javnih uslužbencev, ki so bili planirani za izvrševanje teh novih nalog že ob pripravi novele zakona. Ob tem želi agencija opozoriti še na obrazložitev tarife za leto 2019, kjer je bilo v 7. točki navedeno, da agencija načrtuje postopno zaposlovanje novih kadrov in s tem postopno obremenitev zavezancev, pa Slovenske železnice nanjo niso imele pripomb.

Slovenske železnice v nadaljevanju navajajo, da pri pripravi tarife niso upošteevane spremembe v obračunavanju uporabnine v letu 2020, ki se nanašajo na:

- njeno povišanje zaradi uvedbe povečanja uporabnine za posebni projekt izgradnje drugega tira železniške povezave na odseku Divača-Koper;
- dejstvo, bo v letu 2020 začela plačevati uporabnino tudi družba SŽ-potniški promet, d.o.o.

Odgovor: Agencija glede pripombe predlagatelja o neupoštevanju spremembe obračunavanja uporabnine v letu 2020 zaradi povečanja uporabnine za posebni projekt, pojasnjuje, da se delež zaračunane uporabnine prevoznikom ugotavlja za preteklo obdobje, to je za leto pred pripravo tarife. Torej bodoče spremembe višine osnove za obračun uporabnine nimajo nikakršnega vpliva na določitev vrednosti tarife za leto 2020. Tudi sicer povišanje osnove za obračun uporabnine v enakem deležu prizadene vse prevoznike in torej nima vpliva na spremembo deleža posameznega prevoznika, temveč je delež odvisen od obsega dodeljenih in uporabljenih vlakovnih poti.

Glede plačevanja uporabnine prevoznika SŽ-Potniški promet, d.o.o. pa agencija pojasnjuje, da prevoznik že sedaj plačuje uporabnino za vlakovne poti, ki jih uporablja za prevoze, ki ne sodijo v izvajanje obvezne gospodarske javne službe. Morebitna oprostitev plačila uporabnine za vlakovne poti za izvajanje obvezne gospodarske javne službe je v pristojnosti Vlade RS. Kakšna bo odločitev Vlade RS pa je sedaj še preuranjeno trditi.